

BOSNA I HERCEGOVINA - БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

*Agencija za razvoj visokog
obrazovanja i osiguranje
kvaliteta/kvalitete
Bosne i Hercegovine
Banja Luka*

*Агенција за развој високог
образовања
и обезбјеђивање квалитета
Босне и Херцеговине
Бања Лука*

Agency for Development of Higher Education and Quality Assurance of Bosnia and Herzegovina

Broj: 03-07-1-55-12/19

Datum: 24.10.2019.god.

Na osnovu člana 24. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17)) i člana 11. Odluke o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvještavanja u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 94/14), Agencija za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta, *d o n o s i*

IZVJEŠTAJ O RADU AGENCIJE ZA RAZVOJ VISOKOG OBRAZOVANJA I OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA ZA 2018. GODINU

*usvojen je na vanrednoj (telefonskoj) sjednici Savjeta ministara Bosne i Hercegovine,
održanoj 15.10.2019.godine.*

I - UVOD

Agencija za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta (u daljem tekstu: Agencija) osnovana je članom 47. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj:59/07 i 59/09) kao samostalna upravna organizacija. Nadležnosti Agencije definisane su članovima 48. 49. i 50. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, a organizacija, upravljanje, rukovođenje i finansiranje Agencije propisani su članovima 51. i 52. Okvirnog zakona. Odlukom Savjeta ministara („Službeni glasnik BiH“, broj:10/08) određeno je sjedište Agencije u Banjoj Luci i početak rada 01.03.2008. godine. Agencija je operativna od 01.12.2008. godine. Savjet ministara Bosne i Hercegovine je na 74. sjednici, održanoj 05.02.2009. godine, dao saglasnost na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Agencije.

Agencija za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta u 2018. godini bazirala je svoje aktivnosti na Programu rada Agencije za 2018. godinu, koji je usvojio Upravni odbor Agencije, a nakon toga i Savjet ministara Bosne i Hercegovine na 125.sjednici održanoj 22.12.2017.godine. Planirani godišnji rezultati Agencije proizlaze iz Srednjoročnog plana rada Agencije 2018.-2020., koji je bio i osnova za izradu godišnjeg programa rada Agencije. Srednjoročni cilj Agencije – *Unaprijediti politike i razvoj*

kvaliteta u oblasti obrazovanja u Bosni i Hercegovini– implementiran je putem specifičnog cilja:

- Jačanje osiguranja kvaliteta i stalni razvoj visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini

Navedeni srednjoročni i specifični cilj Agencije ostvareni su kroz realizaciju programa:

- *Provođenje tematskih analiza i procesa osiguranja kvaliteta*

te projekata:

1. Priprema i provođenje tematskih analiza i davanje savjeta i preporuka
2. Priprema i realizovanje obuka i radionica sa zainteresovanim stranama
3. Provođenje aktivnosti na evaluaciji i razvoju sistema internog osiguranja kvaliteta rada Agencije u skladu sa Evropskim standardima za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju (ESG)
4. Provođenje postupaka akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH u skladu sa mandatom Agencije

U izvještajnom periodu, Agencija je, u okviru utvrđenog programa i projekata, realizovala slijedeće prioritetne zadatke planirane Programom rada za 2018. godinu, i to:

- **Provođenje tematskih analiza**

Tokom 2018. godine urađene su četiri analize i to:

- ***Analiza odstupanja u postupcima akreditacije 27 visokoškolskih ustanova u BiH od Okvirnog zakona u visokom obrazovanju u BiH i akata Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH.*** Analiza je identifikovala odstupanja od Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini i Odluke o normama kojima se utvrđuju minimalni standardi u oblasti visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: „Odluka o normama”) uglavnom u procesima akreditacije visokoškolskih ustanova u Republici Srpskoj, te manja odstupanja kod upisa u Registar akreditiranih visokoškolskih ustanova iz Federacije Bosne i Hercegovine, jer nadležne obrazovne vlasti iz Kantona Sarajevo, Tuzlanskog kantona i Hercegovačko-neretvanskog kantona, nisu dostavile akt o licenciranju ovih visokoškolskih ustanova koje bi trebale izdati. Zaključak analize je da je, u cilju otklanjanja identifikovanih odstupanja, prije predstojeće reakreditacije/akreditacije visokoškolskih ustanova, potrebno da nadležne obrazovne vlasti izmijene akte iz svoje nadležnosti kojima definišu pojedine detalje procesa akreditacije i usklade ih sa Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini i drugim aktima Agencije.
- ***Analiza Preporuka i mišljenja ENQA Panela o odnosu i poziciji Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH naspram Agencije za akreditaciju visokoškolskih ustanova Republike Srpske i nadležnih obrazovnih vlasti u BiH.*** Analiza je identifikovala da je Komisija Evropske asocijacije za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju (u daljem tekstu: „ENQA“) prilikom evaluacije Agencije za akreditaciju visokoškolskih ustanova Republike Srpske

pogrešno okarakterisala Agenciju za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta Bosne i Hercegovine kao **federalnu** umjesto **državnu agenciju**, zatim da je Zakon o visokom obrazovanju Republike Srpske obavezao Agenciju za akreditaciju visokoškolskih ustanova Republike Srpske na saradnju sa Agencijom za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta Bosne i Hercegovine, što znači i obavezu da Agencija za akreditaciju Republike Srpske mora poštovati i Okvirni zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini i podzakonske akte proizašle iz Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini. Predloženi zaključak Analize je utemeljen na preporuci i mišljenju ENQA Panela da se razmotre dalje promjene u sistemu osiguranja kvaliteta na državnom nivou i da nije najbolja praksa da su na snazi 12 različitih pravila u BiH entitetima, koji kao posljedicu imaju situaciju u kojoj visokoškolske ustanove rade pod različitim uslovima koju je koju je ENQA Panel ocjenio diskriminirajućom, te da je u dodatnim zapažanjima nedvojbeno konstatirao da bi trebalo razmotriti izradu detaljnijeg i preciznijeg državnog pravilnika u vezi osiguranja kvaliteta kao lijeka za sve ove probleme.

- ***Analiza ENQA Izvještaja o eksternoj evaluaciji i ACC¹ Odgovora na žalbu HEAARS u kontekstu Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini i pozicije Agencije za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta Bosne i Hercegovine.*** Analizom je utvrđeno da se na više mjesta u Izvještaju ENQA Panela o eksternoj evaluaciji Agencije za akreditaciju visokoškolskih ustanova Republike Srpske provlače tri diskutabilna navoda i to: više puta se Agencija za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta Bosne i Hercegovine predstavlja kao federalna agencija; Agencija za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta Bosne i Hercegovine nije prikazana u cijelom kapacitetu svoje uloge i nadležnosti, već djelimično i površno; kroz tri ESG standarda Panel je vodio diskusiju o modelu akreditacije studijskih programa, koji je Agencija za akreditaciju Republike Srpske samovoljno propisala u svom aktu iako nema nadležnost za to. Zaključak analize bio je da se ENQA-i i drugim međunarodnim asocijacijama za osiguranje kvaliteta uputi pismo dobronajmernog tona kako bi se razjasnio status Agencije za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta Bosne i Hercegovine, koja svakako nije federalna agencija, uz pojašnjenje moguće konfuzije i posljedica već korištenog izraza federalna agencija, zabilježenog u ENQA izvještajima. U skladu sa ovim Zaključkom upućeno je pismo navedenog sadržaja prema ENQA, EQAR i CENQA, gdje su ove institucije upozorene na propust i formaliziranje pogrešnog izraza što je već urađeno u Izvještaju o eksternoj evaluaciji Agencije za akreditaciju Republike Srpske koji može izazvati veliku konfuziju posebno među međunarodnim partnerima Agencije koji ne poznaju Ustavnu strukturu BiH i strukturu visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Napomenuta je u pismu i činjenica da korištenje ovog izraza može biti problematično u kontekstu

---

¹ ACC- Appeals and Complaints Committee - Komisija za prigovore i žalbe

međunarodnom rada Agencija za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta Bosne i Hercegovine koja je u skladu sa članom 48, alineja 9. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini jedina nadležna za: “predstavljanje Bosne i Hercegovine u međunarodnim organizacijama za kvalitet u visokom obrazovanju. Od ENQA-e je zatraženo da se pogrešan izraz za Agenciju za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta Bosne i Hercegovine **federalna** agencija zamjeni sa **državna** u Izvještaju o eksternoj evaluaciji Agencije za akreditaciju Republike Srpske, te da ENQA o tome obavijesti Agenciju. Međutim, Agenciji do danas nije stigao nikakav odgovor od ENQA.

- *Analiza neusklađenosti Odluke o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u BiH iz 2016. godine sa Odlukom o normama kojima se utvrđuju minimalni standardi u oblasti visokog obrazovanja u BiH iz 2011. g.* Analiza, koju je naručio Upravni odbor Agencije, pokazala je rizike primjene Kriterijuma za akreditaciju visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini iz 2016. godine i Kriterije za akreditaciju studijskih programa u Bosni i Hercegovini iz 2017. godine sa Odlukom o normama iz 2011. godine i to:
  - improvizacije u postupcima akreditacije koje bi se odrazile na njene ishode
  - pokretanje sudskih sporova zbog improvizacija i različitih pristupa i ishoda u akreditacijama
  - nemogućnost realizacije ciljeva iz Prioriteta za razvoj visokog obrazovanja u BiH za period 2016. - 2026. ("Službeni glasnik BiH", broj: 35/16)
  - nepriznavanje takvih akreditacija od strane ENQA, EQAR i svih drugih agencija za osiguranje kvaliteta u EHEA i šire zbog drastičnog odstupanja od ESG 2015
  - nemogućnost provedbe Akcionog plana Preporuka ENQA Panela

Zaključak Analize bio je da se u cilju realizacije drugog kruga akreditacije visokoškolskih ustanova i akreditacije studijskih programa u BiH, te realizacije ciljeva iz: Akcionog plana Preporuka ENQA Panela; Pririteta za razvoj visokog obrazovanja u BiH za period 2016. – 2026 i Srednjoročnog i Godišnjeg Plana rada Agencije hitno usvoji revidirana Odluka o normama koja je usklađena sa ESG 2015.

Iako je Analiza naručena od strane Upravnog odbora Agencije, te je pokazala sve rizike i utvrdila konkretan zaključak, Upravni odbor Agencije nije predmetnu Analizu razmatrao već je na 44. sjednici Upravni odbor donio Zaključak, kontradiktoran rezultatima Analize, koji glasi:

“Upravni odbor zadužuje Agenciju da pripremi prijedlog Izmjena i dopuna Odluke o normama iz 2011.godine u smislu kombinacije važeće Odluke o normama i Kriterija za akreditaciju“. Ovaj Zaključak je uslovio novi koncept

Odluke o normama, koji je bez konekcija s Preporukama ENQA Panela i različiti je u odnosu na onaj koji je do tada predlagan od strane stručne službe Agencije.

- U decembru 2018. godine Odbor za kvalitet je ***uradio Analizu realizacije ENQA preporuka za 2018.godinu*** koju je razmatrao Stručni kolegij Agencije na sjednici održanoj 19.12.2018. godine. Analiza je pokazala odgovornost Upravnog odbora Agencije u realizaciji preporuka i to za 12 preporuka direktno i dvije preporuke indirektno. Za realizaciju tri od ovih 12 preporuka je potrebna saglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, kao i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Za jednu preporuku mimo ovih 12 potrebna je saglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine. Iako je Agencija pokretač realizacije svih 19 preporuka za realizaciju tri preporuke potrebna je samo uključenost rukovodstva i sektora Agencije. Analizom je utvrđeno da sedam preporuka nije realizirano, šest preporuka je djelimično realizirano, realizacija tri preporuke je u toku, dok su tri preporuke realizirane. Dva ključna razloga za ovako slab učinak u realizaciji preporuka su: neusvajanje revidirane Odluke o normama predložene od strane Agencije i neusvajanje izmjena Statuta Agencije od strane Upravnog odbora Agencije.

- **Davanje savjeta i preporuka u skladu sa mandatom Agencije**

Davanje preporuka, savjeta i informacija u skladu sa nadležnostima Agencije je kontinuirana aktivnost. Agencija redovno, ažurno i stručno odgovara na zahtjeve i daje informacije shodno broju pristiglih upita i zahtjeva za savjetima i informacijama. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine je dala poseban doprinos radu Radne grupe za obrazovanje i kulturu u sistemu koordinacije procesa evropskih integracija u Bosni i Hercegovini - poglavlje 26 Upitnika Evropske komisije, dodatnim angažmanom na podizanju kvaliteta cjeline objedinjenih odgovora, u smislu zajedničke odgovornosti institucija za visoko obrazovane u procesu akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Bosni i Hercegovini, te osnivanja i licenciranja visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini. Komentare, preporuke, sugestije i savjete koje je Agencija dala svakoj nadležnoj obrazovnoj vlasti u Bosni i Hercegovini pojedinačno, putem pisanih komentara i u direktnim kontaktima imali su za cilj unapređenje politika rada i razvoja nadležnih obrazovnih vlasti u pomenutim segmentima visokog obrazovanja.

- **Organizacija aktivnosti za i sa ključnim partnerima**

U izvještajnom periodu Agencija je organizovala slijedeće događaje:

1. *Okrugli sto „(Re)akreditacija visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH –izazovi i prilike“*

Stanje u visokom obrazovanju zahtijeva ozbiljne aktivnosti u pogledu unapređenja kvaliteta, te svako od učesnika u ovim procesima ima ulogu i mjesto u razvoju kvaliteta visokog obrazovanja. U Sarajevu, 15.05.2018.godine, u organizaciji Agencije za razvoj

visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta je održan Okrugli sto „(Re)akreditacija visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH –izazovi i prilike“. Okrugli sto okupio je predstavnike svih visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini, kao i nadležnih ministarstava obrazovanja.

Na događaju u Sarajevu predstavljene su informacije o predstojećim aktivnostima u procesu akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Bosni i Hercegovini, te obavezama i aktivnostima Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta koje je potrebno realizovati u skladu sa preporukama ENQA komisije nakon eksterne evaluacije Agencije.

2. Sastanci sa zainteresovanim stranama

U sklopu realizacije preporuke ENQA panela za poboljšanje saradnje sa nadležnim obrazovnim vlastima i predstavljanja modela akreditacije/reakreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa realizovane su aktivnosti:

- 05.02.2018.god. - sastanak direktora i stručnih službi Agencije sa predstavnicima Ministarstva obrazovanja Zeničko-dobojskog kantona i Univerziteta u Zenici.
- 28.02.2018.god. - sastanak direktora Agencije za razvoj visokog obrazovanja sa predstavnicima Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske.
- 09.03.2018.god. - sastanak stručnih službi Agencije sa predstavnicima Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo i visokoškolskih ustanova u Kantonu Sarajevo.
- 01.06.2018.god. - sastanak direktora, stručnih službi i članova Upravnog odbora Agencije sa predstavnicima Agencije za akreditaciju Republike Srpske, Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske i predsjednika Savjeta za razvoj visokog obrazovanja Republike Srpske.

Javni konkurs za izbor stručnjaka je raspisan 12.03.2018. godine, sa rokom za prijave od 30 dana. Na Konkurs se prijavilo 97 kandidata, za četiri kategorije stručnjaka. Od ukupnog broja prijavljenih kandidata, nakon pregleda svih prijava, Komisija za izbor stručnjaka je utvrdila Listu stručnjaka od 67 kandidata koji ispunjavaju uslove iz Konkursa. 31.05.2018. g. Agencija je poslala zahtjev svim nadležnim obrazovnim vlastima na usvajanje Listu stručnjaka.

Saglasnost na utvrđenu Listu stručnjaka je dalo Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona. Agencija za akreditaciju visokoškolskih ustanova Republike Srpske je dostavila primjedbe na Listu stručnjaka koje se ne odnose na sadržaj utvrđene Liste stručnjaka, te su iste ocijenjene kao neosnovane. Agencija je nadležnom Ministarstvu prosvjete i kulture Republike Srpske još jednom pisanim putem uputila na usvajanje utvrđenu Listu stručnjaka dana 13.06.2018.godine. Pomenuto ministarstvo do današnjeg dana nije dostavilo nikakav odgovor.

U skladu sa Pravilnikom o načinu provođenja javnog konkursa za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa (Službeni glasnik BiH, broj 7/17), ako u roku od 15 dana nadležne obrazovne vlasti ne dostave nikakav odgovor na Listu stručnjaka smatra se da su sa istom saglasni.

Na 44. Sjednici Upravnog odbora Agencije 13.11.2018. g. se raspravljalo o preporukama koje su konstatovane Zapisnikom sa 2.sjednice Komisije za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka koji daju ocjenu i obavljaju reviziju kvaliteta i daju preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa. Pomenute preporuke su se odnosile na izmjene dokumenata Agencije kojima se reguliše postupak Javnog konkursa za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka, a koje su usvojene na pomenutoj sjednici Upravnog odbora Agencije. S usvajanjem predložene preporuke Lista stručnjaka je dopunjena novoizabranim stručnjacima, bez brisanja onih stručnjaka koji su se nalazili na Listi, a nisu ponovo konkurisali na Javni poziv raspisan 12.03.2018. godine. S obzirom da su tek na 44. sjednici Upravnog odbora Agencije u novembru stvoreni zakonski preduslovi za dopunu Liste s novoizabranim stručnjacima, Agencija je planirane obuke za drugu polovinu 2018. godine odgodila za početak 2019. godine. Na temelju kontakata sa stručnjacima procijenjeno je da bi na obuke koje bi se organizirale u decembru 2018. godine došao izuzetno mali broj stručnjaka zbog snježnih padavina i planiranih prazničnih putovanja i aktivnosti.

- **Realizacija preporuka iz Izvještaja o eksternoj evaluaciji Agencije provedene od strane Evropske asocijacije za obezbjeđivanje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA).**

U cilju usklađivanja svog rada sa ESG-em i sticanja punopravnog članstva ENQA-e, Agencija je pripremila Akcioni plan realizacije preporuka ENQA panela. Navedeni dokument predstavlja dinamički plan realizacije datih preporuka, sa definisanim aktivnostima, nosiocima i planiranim rokovima realizacije, a isti je usvojio Upravni odbor Agencije na 39. sjednici, održanoj 22.12.2017. godine.

Pregled realizacije i trenutni status 19 preporuka iz usvojenog Akcionog plana:

- devet preporuka se ostvaruje usvajanjem revidirane Odluke o normama kojima se određuju minimalni standardi u visokom obrazovanju u BiH od strane Upravnog odbora Agencije;
- dvije preporuke se vezuju za Izmjene Statuta Agencije u članovima vezanim za sastav i nadležnost Upravnog odbora Agencije, koje usvaja Upravni odbor Agencije;
- jedna preporuka se odnosi na izmjenu Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini;
- četiri preporuke se odnose na kontinuirane aktivnosti Agencije;
- dvije preporuke se realiziraju sa usvajanjem izmjena akata koji regulišu Konkurs za izbor stručnjaka;
- jedna preporuka se odnosi na nova zapošljavanja koje treba da odobri Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

Krajnji rok za realizaciju preporuka je 13.09.2019. godine.

Odgovornost Upravnog odbora u realizaciji preporuka je najveća, jer za 12 preporuka direktno i dvije preporuke indirektno je potrebna saglasnost Upravnog odbora Agencije. Za realizaciju tri od ovih 12 preporuka je potrebna saglasnost i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, kao i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Za jednu preporuku potrebna je saglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Iako je Agencija pokretač realizacije svih 19 preporuka, za realizaciju tri preporuke potrebna je samo uključenost rukovodstva i sektora Agencije. Analizom je utvrđeno da sedam preporuka nije realizirano, šest preporuka je djelimično realizirano, realizacija tri preporuke je u toku, dok su tri preporuke realizirane. Dva ključna razloga za ovako slab učinak u realizaciji su: neusvajanje revidirane Odluke o normama preložen od strane Agencije i neusvajanje izmjena Statuta Agencije od strane Upravnog odbora Agencije.

- **Razvijanje i poboljšanje procesa akreditacije u skladu sa mandatom Agencije**

Nakon donošenja novih Standarda i smjernica za osiguranje kvaliteta (ESG 2015), Agencija je i u 2018. godini nastavila aktivnosti na reviziji dokumenata kako bi se postigla bolja usklađenost relevantnih propisa Agencije i nadležnih obrazovnih vlasti sa Evropskim standardima i smjernicama.

- **Realizovanje postupaka akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa**

U periodu izvještavanja nije bilo novih imenovanja komisija stručnjaka za postupke akreditacije/reakreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa iako je bilo podnešenih zahtjeva za reakreditaciju Univerziteta u Zenici, Univerziteta u Istočnom Sarajevu, Univerziteta u Banjoj Luci, Univerzitet za poslovne studije Banja Luka, Nezavisnog univerziteta Banja Luka, Visoke škole Banja Luka College, Univerziteta Sinergija Bijeljina, odnosno akreditaciju Univerziteta modernih znanosti-CKM Mostar i Univerziteta Kallos u Tuzli. U ovoj godini su završene akreditacije i upisane u Registar akreditovanih visokoškolskih ustanova dvije ustanove (Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka i Visoka poslovno-tehnička škola Doboj).

U periodu izvještavanja imenovane su dvije Komisije stručnjaka za postupke akreditacije/reakreditacije uslovno akreditiranih visokoškolskih ustanova i to: Američki univerzitet u Tuzli i Sveučilište Hercegovina u Mostaru.

Akreditacija studijskih programa još uvijek nije započela. Model akreditacije studijskih programa predlagan ranije od strane Agencije u dokumentu Odluka o normama nije usvojen. Agencija će u narednoj godini dati doprinos kreiranju provodivog modela akreditacije studijskih programa.

Trenutno je u Državni registar akreditovanih visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini upisano 30 visokoškolskih ustanova.

- **Usvojeni akti Agencije**

U toku 2018. godine Agencija nije usvojila akte predviđene Programom rada.

- **Učešće u aktivnostima u okviru procesa pristupanja Bosne i Hercegovine EU i međunarodnim projektima i programima**

Tokom 2018. godine Agencija je aktivno učestvovala i dala poseban doprinos u radu:

- Odbora za stabilizaciju i pridruživanje između Evropske unije i Bosne i Hercegovine u dijelu koji se odnosi na oblast obrazovanja, i
- Pododbora za inovacije, informaciono društvo i socijalnu politiku između Evropske unije i Bosne i Hercegovine.
- Erasmus + projekta „Jačanje internacionalizacije na visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini” (Strengthening of Internationalisation in B&H Higher Education (STINT)
- HERE tima (Higher Education Reform Experts).
- GIZ Programa jačanja javnih institucija u Bosni i Hercegovini

I – a) Osnovni problemi i izazovi u realizaciji Programa rada

Svaki od prioritenih zadataka planiranih Programom rada Agencije, podrazumijeva s jedne strane, ispunjavanje određenih pretpostavki kako bi mogao biti realizovan, dok s druge strane, postoje mogući rizici i problemi, koji utiču na rezultat navedenih zadataka, odnosno aktivnosti.

Kao ilustraciju navodimo da akreditaciju nije bilo moguće ni započeti u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine. I pored brojnih aktivnosti i nastojanja Agencije u Brčko distriktu nisu doneseni podzakonski akti potrebni za otpočinjanje procesa akreditacije.

Generalno, otežavajući faktori u radu Agencije su:

1. nepotpuna nezavisnost Agencije u postupku akreditacije,
2. više učesnika u procesu akreditacije,
3. nastojanja učesnika u procesu osiguranja kvaliteta za prisvajanje nadležnosti u osiguranju i ocjeni kvaliteta na svom administrativnom prostoru,
4. složeni politički odnosi u Bosni i Hercegovini,
5. nedovoljna kadrovska popunjenost Agencije imajući u vidu da je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Agencije predviđeno 35 izvršilaca na sistematizovanim radnim mjestima, dok su trenutno zaposlena 22 izvršioca.

• Zaključak

Uprkos problemima i izazovima sa kojima se susretala u svom radu, Agencija je i u posmatranom periodu predano radila na izvršenju svih aktivnosti planiranih Programom rada za 2018.godinu, drugim aktima Agencije, Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini te Prioritetima za razvoj visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini za period 2016.-2026.godina.

Implementacija Standarda i smjernica za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju (ESG) u radu Agencije, ali i cjelokupnom visokom obrazovanja u Bosni i Hercegovini ostaje trajna misija Agencije i drugih nadležnih institucija i u narednom periodu kako bi Bosna Hercegovina postala ravnopravan član Evropskog prostora visokog obrazovanja.

II IZVJEŠTAJ O PROVOĐENJU AKCIONOG PLANA PREDVIĐENOG GODIŠNJIM PROGRAMOM RADA AGENCIJE

II -IZVJEŠTAJ O PROVOĐENJU AKCIONOG PLANA PREDVIĐENOG GODIŠNJIM PROGRAMOM RADA INSTITUCIJE BiH											
Opći cilj/načela razvitka: Pametan rast											
Strateški cilj: Razvoj ljudskih resursa											
Srednjoročni cilj: Unaprijediti politike i razvoj kvaliteta u oblasti obrazovanja u Bosni i Hercegovini											
Programi, projekti i aktivnosti	Nosilac aktivnosti (organizaciona jedinica)	Pokazatelji				Izvori finansiranja i troškovi			Vrijeme provedbe		Komentar
		Jedinica mjerjenja (% , broj ili opisno)	Polazna vrijednost 2017	Ciljana vrijednost 2018	Ostvarena vrijednost na kraju godine 2018	Izvori finansiranja (proračun, krediti, donacije, ostalo)	Planirani troškovi	Ostvareni troškovi	Planirani kvartal za provedbu	Kvartal kada je aktivnost provedena	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.Specifični cilj: Jačanje osiguranja kvaliteta i stalni razvoj visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini											
1.1. Program: Provođenje tematskih analiza i procesa osiguranja kvaliteta											
Projekti											
Aktivnosti											
1.1.1 Provođenje tematskih istraživanja i analiza	1.1.1.1. Prikupljanje i obrada podataka za analize	Sektor za razvoj visokog obrazovanja	Broj	3	3	5	Budžet	232.750	192.370	II, III, IV kvartal	II, III, IV
	1.1.1.2. Definisane zaključaka i izrada analiza sa svjetima i preporukama		Broj	4	4	5	Budžet	232.750	192.300	II, III,IV kvartal	III, IV
1.1.2 Priprema i realizovanje obuka i radionica sa zainteresovanim stranama	1.1.2.1. Priprema obuka i radionica sa ekspertima, visokoškolskim ustanovama i nadležnim obrazovnim vlastima	Sektor za razvoj visokog obrazovanja i Sektor za osiguranje kvaliteta	Broj	4	4	5	Budžet	232.750	192.300	II, III,IV kvartal	III, IV
	1.1.2.2. Organizacija i izvođenje obuka i radionica sa ekspertima, visokoškolskim ustanovama i nadležnim obrazovnim vlastima		Broj	1	1	1	Budžet	93.100	76.930	I,II,III,IV kvartal	III, IV
1.1.3 Provođenje aktivnosti na evaluaciji i razvoju sistema internog osiguranja kvaliteta rada Agencije u skladu sa ESG sistema internog osiguranja kvaliteta rada Agencije u skladu sa ESG	1.1.3.1 Implementacije preporuka iz Izvještaja o eksternoj evaluaciji Agencije provedene od strane ENQA	Sektor za razvoj visokog obrazovanja i Sektor za osiguranje kvaliteta	Broj	1	1	1	Budžet	93.100	76.930	I,II,III,IV kvartal	III, IV
	1.1.3.2 Izrada godišnjeg Izvještaja o samoevaluaciji Agencije u skladu sa ESG		Broj	1	1	1	Budžet	93.100	76.930	I,II,III,IV kvartal	III, IV
1.1.4 Provođenje postupaka akreditacije VŠU i SP u BiH u skladu sa mandatom Agencije	1.1.4.1 Imenovanja Komisija stručnjaka	Sektor za osiguranje kvaliteta	Procenat	50%	60%	60%	Budžet	372.400	307.730	I,II,III,IV kvartal	I, III
	1.1.4.2 Izdavanje Preporuka o akreditaciji VŠU i SP		Procenat	50%	60%	60%	Budžet	372.400	307.730	I,II,III,IV kvartal	I, III
	1.1.4.3 Ocjena usklađenosti Rješenja o akreditaciji i upis u Državni registar akreditiranih VŠU i SP		Procenat	50%	60%	60%	Budžet	372.400	307.730	I,II,III,IV kvartal	I, III

III – IZVJEŠTAJ O IZRAĐENIM ZAKONIMA PLANIRANIM GODIŠNJIM PROGRAMOM RADA AGENCIJE

Programom rada Agencije za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta za 2018. godinu nije planirana izrada zakona.

IV IZVJEŠTAJ O IZRAĐENIM PODZAKONSKIM AKTIMA PLANIRANIM GODIŠNJIM PROGRAMOM RADA AGENCIJE

IV - IZVJEŠTAJ O IZRAĐENIM PODZAKONSKIM AKTIMA PLANIRANIM GODIŠNJIM PROGRAMOM RADA INSTITUCIJE BiH							
Opći cilj/načela razvitka: Pametan rast							
Strateški cilj: Razvoj ljudskih resursa							
Srednjoročni cilj: Unapređenje politika i razvoja kvaliteta visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini							
Specifični cilj: Jačanje osiguranja kvaliteta i stalni razvoj visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini							
Naziv podzakonskog akta	Vrijeme provedbe		Status podzakonskog akta zaključno sa 31.12.2018. godine				Komentar
	Planirani kvartal za provedbu aktivnosti	Kvartal kada je aktivnost provedena	Upućen rukovoditelju (DA/NE)	Usvojen od strane rukovoditelja (DA/NE)	Upućen VM BiH (DA/NE)	Usvojen na VM BiH (DA/NE)	
1	2	3			4	5	6
1.1. Provođenje tematskih analiza i procesa osiguranja kvaliteta							
1.1.1. Izmjena i dopuna Pravilnika o vođenju Državnog registra akreditiranih visokoškolskih ustanova	I kvartal	Nije provedena	DA	DA	NE	NE	Pravilnik je dostavljen na saglasnost Upravnom odboru Agencije, ali Upravni odbor na isti nije dao saglasnost.
1.1.2. Preporuke o najnižim školarinama za sve studente na akreditiranim visokoškolskim ustanovama	III kvartal	Nije provedena	NE	NE	NE	NE	Izrada propisa je odgođena do definisanja uporedive/jedinstvene metodologije određivanja visine školarina

<p>1.1.3. Opšte smjernice i kriteriji na osnovu kojih se iz budžeta institucija BiH mogu dodjeljivati sredstva visokoškolskim ustanovama za naučnoistraživački rad</p>	<p>III kvartal</p>	<p>Nije provedena</p>	<p>NE</p>	<p>NE</p>	<p>NE</p>	<p>NE</p> <p>Aktom MCP br 10-33-14-2097-1-BČ je obrazloženo da predlaganje od strane Agencije Opštih smjernica i kriterija na osnovu kojih se iz budžeta institucija BiH mogu dodjeljivati sredstva visokoškolskim ustanovama za naučnoistraživački rad gubi smisao jer je ova oblast definisana Okvirnim zakonom o osnovama Naučno-istraživačke djelatnosti i koordinaciji unutrašnje i međunarodne naučno-istraživačke saradnje BiH</p>
<p>1.1.4. Pravilnik o postupku akreditacije u BiH</p>	<p>IV kvartal</p>	<p>Nije provedena</p>	<p>DA</p>	<p>NE</p>	<p>NE</p>	<p>NE</p> <p>Prijedlogom dokumenta Odluka o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u BiH obuhvaćen je postupak akreditacije visokoškolskih ustanova u BiH te donošenje Pravilnika o akreditaciji u BiH Stručni kolegij Agencije je ocijenio trenutno nepotrebnim.</p>

V – IZVJEŠTAJ O IZRAĐENIM MEĐUNARODNIM UGOVORIMA PLANIRANIM GODIŠNjim PROGRAMOM RADA AGENCIJE

Programom rada Agencije za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta za 2018. godinu nije planirano zaključivanje međunarodnih ugovora

VI – RAZVOJNI, INVESTICIJSKI I DRUGI PROJEKTI

Programom rada Agencije za razvoj visokog obrazovanja i obezbjeđivanje kvaliteta za 2018. godinu nisu planirani razvojni, investicioni i drugi projekti.

VII – IZVJEŠTAJ O PROVEDENIM KONSULTACIJAMA KOD IZRADE GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O RADU

Kod izrade godišnjeg izvještaja o radu, Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta je u skladu sa članom 11. stav (4) Odluke o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvještavanja o radu u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 94/14) primijenila Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, broj 5/17).

Izvještaj o radu Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta za 2018. godinu bio je u eKonsultacijama u periodu od 18.01. do 02.02.2019. godine. U ostavljenom periodu Agencija nije zaprimila prijedloge i/ili primjedbe na tekst nacrtu Izvještaja rada za 2018. godinu.

Na Izvještaj o radu Agencije za 2018. godinu obavljene su i javne konsultacije putem web stranice Agencije www.hea.gov.ba u trajanju od 14 dana u periodu od 16.01.-30.01.2019. godine. U navedenom periodu dostavljeni su komentari Agencije za akreditaciju visokoškolskih ustanova RS koje je Agencija razmatrala i izjasnila se o njihovoj prihvatljivosti.

DIREKTOR

Prof. dr Enver Halilović, s.r.